

SAK:N
PAIKALLISJÄRJESTÖJEN
SÄÄNNÖT

Hyväksytty SAK:n hallituksessa 16.1.2012

SAK

Valkealan Painokarelia Oy 2012

Kannen suunnittelu Julkaisuosakeyhtiö Elias

ISBN 978-951-714-278-6

SUOMEN AMMATTILIITTOJEN KESKUSJÄRJESTÖ SAK ry:n PAIKALLISJÄRJESTÖJEN SÄÄNNÖT

Hyväksytty SAK:n hallituksessa 16.1.2012
Ennakkotarkastettu yhdistysrekisterissä 3.2.2012

1 § NIMI JA KOTIPAIKKA

Yhdistyksen nimi on SAK:n

.....
Paikallisjärjestö ry. Yhdistyksestä käytetään näissä säännöissä nimitystä
Paikallisjärjestö ja Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:stä
nimitystä Keskusjärjestö.

Paikallisjärjestön kotipaikka on

.....
kaupunki/kunta ja toimialue on
.....
.....
.....

2 § TARKOITUS JA TEHTÄVÄT

Paikallisjärjestö kokoaa toimialueensa SAK:n jäsenliittojen jäsenyhdistykset, yhteistoimintaan palkansaajien hyvinvoinnin, oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon sekä ammattiyhdistysliikkeen toimintavalmiuksien edistämiseksi ja SAK:n tavoitteiden toteuttamiseksi.

Paikallisjärjestö:

- toimii alueellaan SAK:n edustajana
- hakeutuu aktiivisesti yhteistoimintaan jäsenyhdistysten kanssa ja toteuttaa yhteisiä tapahtumia ja hankkeita sekä osallistuu edunvalvontaan ja pyydetessä tukee ammattiosastojen työtaistelutoimenpiteitä
- vaikuttaa alueellaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon, julkiseen keskusteluun ja kansalaisyhteiskunnan toimintaan
- edistää järjestäytymistä ja järjestöllisiä toimintavalmiuksia
- järjestää tiedotus-, koulutus- ja virkistystoimintaa

3 § LIITTYMINEN, EROAMINEN JA EROTTAMINEN

Paikallisjärjestön jäseneksi voivat liittyä kaikki sen toimialueella olevat rekisteröidyt SAK:n jäsenliittojen jäsenyhdistykset. Paikallisjärjestöön voivat liittyä myös toimialueen ulkopuolella rekisteröidyt SAK:laiset yhdistykset paikallisjärjestön alueella olevien alaosastojen, työhuonekuntien tai jäsenten osalta.

Jäseneksi liittymisilmoitus on toimitettava kirjallisena paikallisjärjestön hallitukselle, joka päättää jäseneksi hyväksymisestä. Paikallisjärjestön hallitus ilmoittaa yhdistykselle jäseneksi hyväksymisestä, jäsenmaksun alkamisesta ja suuruudesta sekä muista tarvittavista toimintaan liittyvistä asioista.

Paikallisjärjestön on ennen erottamiseen ryhtymistä pyydetty keskusjärjestön lausunto.

Jäsenyhdistyksen eroaminen ja erottaminen tapahtuvat yhdistyslain määräämällä tavalla.

4 §

TOIMINNAN RAHOITTAMINEN

Paikallisjärjestöllä on oikeus kantaa toimintansa rahoittamiseksi jäsenyhdistyksiltä jäsenmaksua, jonka perusteen, suuruuden ja maksuajankohdan paikallisjärjestön edustajiston kokous toimintavuotta varten määrää.

Toimintansa rahoittamiseksi paikallisjärjestö voi vastaanottaa lahjoituksia tai testamentteja sekä toimeenpanna asianmukaisen luvan saatuaan arpajaisia, rahankeräyksiä ja huvitilaisuuksia.

Paikallisjärjestö voi omistaa kiinteää omaisuutta sekä harjoittaa asianmukaisen luvan saatuaan yhdistyslain 5 §:n mukaista taloudellista toimintaa.

5 § EDUSTAJISTO

Päätävältä paikallisjärjestön asioissa on sen edustajiston kokouksella. Edustajiston kokouksen kutsuu koolle paikallisjärjestön hallitus.

Jäsenyhdistyksen edustajien valitsemisen suorittaa jäsenyhdistys. Edustajien toimikausi on 2 kalenterivuotta. Valinnat tehdään parillisina vuosina. Edustajien nimet ja yhteystiedot on toimitettava paikallisjärjestön hallitukselle kesäkuun loppuun mennessä. Kukin jäsenyhdistys on oikeutettu valitsemaan edustajistoon yhden (1) edustajan ja varaedustajan jokaista alkavaa ____ jäsentä kohti ja ____ jäsenen ylimenevältä osalta yhden (1) edustajan ja varaedustajan kutakin alkavaa ____ jäsentä kohti. Kullakin edustajalla on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Edustajiston syyskokous pidetään syys-marraskuussa ja kevätkokous pidetään helmi-maaliskuussa. Kokoukset edustajiston kokouksiin on toimitettava jäsenyhdistyksille vähintään kolme (3) viikkoa ja niiden ilmoittamille edustajille vähintään viikko ennen edustajiston kokousta.

Kokoukset voidaan kutsua koolle kirjeellä, sähköpostilla, tekstiviestillä tai lehti-ilmoituksella.

Paikallisjärjestön hallituksen jäsenillä ja toiminnantarkastajalla/toiminnantarkastajilla tai tilintarkastajalla/tilintarkastajilla sekä keskusjärjestön edustajilla on edustajiston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

SAK:n jäsenliittojen jäsenet ovat oikeutettuja osallistumaan edustajiston kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella jos edellinen edustajiston kokous on niin päättänyt.

Paikallisjärjestön hallituksen päätöksellä voi edustajiston kokouksiin osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Etäosallistumisen mahdollisuudesta ja tavasta on mainittava kokoukutsussa.

Edustajiston syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ja kokousedustajat.
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja muut kokousvirkillijät.
3. Esitetään hallituksen laatima toimintasuunnitelma ja talousarvio tulevalle toimintavuodelle.
4. Päätetään jäsenmaksun peruste, suuruus ja maksuajankohta näiden sääntöjen 4 §:n määräämällä tavalla.
5. Valitaan parillisena vuotena paikallisjärjestön hallituksen puheenjohtaja.
6. Valitaan parillisena vuotena paikallisjärjestön hallituksen muut varsinaiset jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä tai valitaan eronneeksi katsottujen tilalle uudet jäsenet toimikauden loppuun saakka.
7. Valitaan parillisena vuotena yksi tai kaksi toiminnantarkastajaa/tilintarkastajaa ja yksi varatoiminnantarkastaja/varatilintarkastaja, joiden toimikausi on kaksi (2) vuotta. Tilintarkastajana voi olla myös tilintarkastusyhteisö.
8. Päätetään seuraavan edustajiston osallistumisperusteista.
9. Käsitellään hallituksen tai jäsenyhdistysten esittämät muut asiat.

Hyväksytty toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio lähetetään jäsenyhdistyksille ja SAK:n toimipisteeseen.

Edustajiston kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ja kokousedustajat.
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja muut kokousvirkillijät.
3. Esitetään hallituksen kertomus edelliseltä toimintavuodelta ja tehdään sen aiheuttamat päätökset.
4. Esitetään hallituksen laatima tilikertomus edelliseltä toimintavuodelta toiminnantarkastajan/toiminnantarkastajien tai tilintarkastajan/tilintarkastajien antamine lausuntoineen ja vahvistetaan tilinpäätös.

5. Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille tai päätetään tilikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä.
6. Todetaan toimintavuoden aikana liittyneet jäsenosastot.
7. Käsitellään järjestäytymiskehitys toimialueella.
8. Päätetään seuraavan edustajiston osallistumisperusteista
9. Käsitellään hallituksen tai jäsenyhdistysten esittämät muut asiat.

Edustajiston kokouksille tarkoitetut jäsenyhdistysten esitykset on toimitettava kirjallisina paikallisjärjestön hallitukselle vähintään kahta viikkoa ennen kokousta.

6 § HALLITUS

Edustajiston kokous valitsee hallituksen hoitamaan ja johtamaan paikallisjärjestön toimintaa.

Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, jonka on oltava työmarkkinoiden käytettävissä ja lisäksi vähintään 6 ja enintään 20 varsinaista jäsentä sekä vastaava määrä varajäseniä, joiden on valintahetkellä oltava työmarkkinoiden käytettävissä.

Hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen varsinaisten ja varajäsenten toimikausi on kaksi (2) vuotta. Valinnat tehdään parillisina vuosina. Hallituksen kokoonpanossa otetaan huomioon eri ammattialojen paikallinen edustavuus.

Hallitus kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta tai, kun puolet hallituksen jäsenistä sitä kirjallisesti vaatii koolle.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet sen muista jäsenistä on läsnä. Hallitus voi niin päättäessään pitää myös puhelin- tai tietoverkkokokouksia.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan, sihteerin ja muut tarvittavat toimihenkilöt sekä asettaa jaostoja tai toimintaryhmiä. Näihin hallituksen nimeämiin elimiin voidaan kutsua myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Hallituksen tehtävänä on vastata paikallisjärjestön toiminnasta. Sen lisäksi mitä näissä säännöissä on muualla sanottu, hallitus:

Valmistelelee edustajiston kokouksessa käsiteltävät asiat ja panee täytäntöön kokouksen tekemät päätökset.

Toimeenpanelee yhteisiä ja yhdistyskohtaisia ammattiyhdistystoiminnan kehittämistilaisuuksia.

7 §

TILIT JA NIIDEN TARKASTAMINEN

Paikallisjärjestön tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätöksen tulee olla valmiina viimeistään kuukautta ennen sääntömääräistä edustajiston kokousta tilintarkastajalle/toiminnantarkastajalle. Tilinpäätös luovutetaan toiminnantarkastajalle/toiminnantarkastajille tai tilintarkastajalle/tilintarkastajille, jonka/joiden tulee antaa hallitukselle edustajiston kokoukselle osoitettu lausunto toimittamastaan tarkastuksesta viimeistään kahta (2) viikkoa ennen sääntömääräistä kokousta.

8 § NIMENKIRJOITAJAT

Paikallisjärjestön nimen kirjoittavat puheenjohtaja, sihteeri tai kaksi hallituksen tähän tehtävään valitsemaa toimihenkilöä, aina kaksi yhdessä.

9 § SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN

Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia paikallisjärjestön edustajiston sääntömääräisessä kokouksessa, jos yli puolet kokouksessa annetuista äänistä kannattaa muutosehdotusta. Muutoksille on saatava keskusjärjestön hallituksen hyväksyminen.

10 § PAIKALLISJÄRJESTÖN PURKAMINEN

Paikallisjärjestö voidaan purkaa, jos edustajiston kahdessa perättäisessä vähintään kahden viikon välein pidetyssä kokouksessa vähintään $\frac{3}{4}$ annetuista äänistä sitä kannattaa.

Mikäli paikallisjärjestö puretaan sen jäsenten liittymiseksi toiseen/toisiin paikallisjärjestöön/öihin, sen jäljelle jäänyt omaisuus luovutetaan sen jälkeen, kun velat on maksettu uudelle/sille paikallisjärjestölle/iölle siirtyvien jäsenmäärien suhteessa.

Muussa tapauksessa paikallisjärjestön purkauduttua, sen jäljelle jäävä omaisuus luovutetaan sen jälkeen, kun velat on maksettu, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:lle.

SAK:N ALUETOIMINNAN TOIMINTAOHJE

”SAK:n vahvuus on maan kattava alue- ja paikallistoiminta, jonka ansiosta SAK:lla on mahdollisuus organisoida valtakunnallista toimintaa koko maassa. SAK:n alueorganisaatio muodostuu viidestä toiminta-alueesta ja kolmestatoista aluetoimistosta henkilökuntineen. Lisäksi kahdeksalla jäsenliitolla on oma aluetoimistoverkostonsa”, totesi SAK:n edustajakokous 6.-8.6.2011.

SAK:N ALUEELLINEN SEKÄ PAIKALLINEN YHTEISTOIMINTA

SAK:N JA AMMATTILIITTOJEN ALUETOIMISTOJEN ALUEELLINEN YHTEISTOIMINTA

SAK:n alueellisen yhteistyön tarkoitus on organisoida toimialueellaan keskusjärjestön ja ammattiliittojen yhteiskunnallista edunvalvontaa, järjestää aluekohtaista toimintaa, parantaa jäsenpalvelua sekä edistää SAK:laisen ammattiyhdistysliikkeen järjestöllistä asemaa ja jäsenten yhteenkuuluvuutta.

SAK:n alueellinen edunvalvonta

Alueellinen edunvalvonta ja vaikuttaminen hoidetaan SAK:n toimipisteiden, aluetoimikunnan, liittojen aluetoimistojen sekä alueella toimivien ay-liikkeen opistojen/koulutuskeskusten yhteistyönä.

Alueellisen edunvalvonnan ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen tehtävät ja painopisteet hyväksytään aluekokouksessa. SAK:n alueorganisaatio hoitaa yhteiskunnallista edunvalvontaa viranomaisten ja muiden työmarkkina- ja elinkeinojärjestöjen kesken.

SAK:n toimipisteiden kautta esitetään edustajia alueen eri toimielimiin yhteistoiminnassa SAK:n keskustoimiston kanssa.

SAK:lainen edunvalvonta ei ulotu ammattiliittojen ja ammattiosastojen työpaikoilla tekemään työehtosopimusten tarkoittamaan edunvalvontaan.

Liittoyhteistyö

Liittoyhteistyön tavoitteena on hoitaa ja parantaa alueen edunvalvontaa, jäsenpalvelua ja järjestöllisiä toimia sekä edistää ammattiyhdistysliikkeen tavoitteiden toteutumista. Tavoitteena on parantaa SAK:laisen ammattiyhdistysliikkeen yhteiskunnallista asemaa ja vahvistaa yhteisen SAK:laisen mielialan syntyä alueilla.

Liittojen aluetoimistojen yhteisiä kokouksia ja muita tilaisuuksia järjestetään tarpeen mukaan. Valmistelijana toimii alueen SAK:n aluejohtaja tai aluetoimitsija.

Aluekokous

SAK:laisen ammattiyhdistysliikkeen alueellinen yhteistoiminta linjataan vähintään parillisina vuosina syys-marraskuussa pidettävässä aluekokouksessa, jolloin valitaan aluetoimikuntien jäsenet seuraavalle 2–vuotiskaudelle.

SAK:n toimipiste kutsuu toimialueensa kokouksen koolle kuuden (6) viikon ennakoilmoituksella.

Ammattiliitot ja paikallisjärjestöt ilmoittavat kokousedustajiensa nimet ja yhteystiedot SAK:n toimipisteeseen niin, että toimipiste voi lähettää kokousedustajille henkilökohtaisen kutsun 2 viikkoa ennen kokousta.

Aluekokouksen edustajien valinta ja toimikausi

Edustajat aluekokouksiin valitaan kaksivuotiskaudeksi kerrallaan. Valintavuonna SAK: keskuustoimisto pyytää liittoja ja toimipiste paikallisjärjestöjä nimeämään edustajansa, viimeistään toukokuussa lähetettävällä kirjeellä.

Edustajien ja toimielinten valinnoissa on huomioitava eri ammattialojen edustavuus ja suhteellisuus. Jäsenliittojen edustajien valinnat tulisi suorittaa maakunnallisella tasolla.

SAK:n valtuuston jäsenillä, SAK:laisten liittojen toimitsijoilla sekä SAK:n nuorten toimintaryhmän edustajalla on oikeus osallistua aluekokoukseen puhe- ja esitysoikeudella.

SAK:n toimipisteen alueella toimivat SAK:n paikallisjärjestöt nimeävät edustajansa seuraavasti:

yli 20 000 henkilöjäsentä	5 edustajaa
yli 10 000 henkilöjäsentä	4 edustajaa
yli 5000 henkilöjäsentä	3 edustajaa
alle 5000 henkilöjäsentä	2 edustajaa

SAK:n jäsenliitot nimeävät edustajansa SAK:n toimipisteen alueen jäsenmääränsä mukaisesti:

yli 20 000 jäsentä	4 edustajaa
yli 10 000 jäsentä	3 edustajaa
yli 5000 jäsentä	2 edustajaa
alle 5000 jäsentä	1 edustaja

Aluekokouksen asiat

Kokouksen järjestäytyminen

Aluetoimikunnan valinta kaksivuotiskaudeksi

- Puheenjohtajan valinta
- Aluetoimikunnan muiden varsinaisten jäsenten ja yleisvarajäsenten valinta

Aluetoimikunnan toimintakertomuksen käsittely

Toiminnan linjaaminen tulevalle toimintakaudelle

Aluetoimikunnan toiminnan painopisteet

- Edunvalvonta ja viranomaisyhteistyö
- Koulutustoiminta
- Tiedotustoiminta
- Sidosryhmäyhteistyö

Liittoyhteistyön tavoitteet SAK:n toimipisteen alueella

- Jäsenpalvelujen edistäminen
- Järjestäytymisen edistäminen
- Järjestöllisten toimien vahvistaminen

Liittojen ja niiden alueorganisaatioiden sekä SAK:n paikallisjärjestöjen esittämät asiat.

Alueellisten ja maakunnallisten kehittämissuunnitelmien käsittely sekä ajankoh-
taisten esitysten tekeminen tarpeen mukaan.

Kaikista aluekokouksen henkilövalinnoista on tehtävä ilmoitus SAK:lle.

SAK:n aluetoimikunta

SAK:laisen ammattiyhdistysliikkeen alueellista yhteistoimintaa ohjataan aluetoimikunnassa. Aluetoimikuntaan kuuluvat alueen paikallisjärjestöjen puheenjohtajat tai varapuheenjohtajat ja aluekokouksen päättämä määrä muita paikallisjärjestöjen edustajia sekä aluetoimikunnan kutsumat asiantuntijat. Aluetoimikunnan kokoonpano on 6-20 varsinaista jäsentä ja 4-6 yleisvarajäsentä sekä alueen SAK:n valtuuston varsinaiset jäsenet.

Aluetoimikuntaan valittavien jäsenten on oltava työmarkkinoiden käytettävissä ja valinnoissa on huomioitava sukupuolten välinen tasa-arvo ja toimialojen edustavuus (teollisuus, julkiset palvelut, yksityiset palvelut, kuljetus).

Aluekokous valitsee aluetoimikunnan puheenjohtajan ja aluetoimintakunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan sekä mahdolliset muut sen toimihenkilöt. Sihteerinä toimii SAK:n henkilökuntaan kuuluva tai joku muu aluetoimikunnan valitsema henkilö.

SAK:laisten liittojen toimitsijat ja SAK:n nuorten toimintaryhmän edustajat kutsutaan aluetoimikunnan kokouksiin puhe- ja esitysoikeudella.

Aluetoimikunta valitaan parillisina vuosia ja sen toimikausi on kaksi vuotta. Aluetoimikunta kokoontuu vähintään 2 kertaa vuodessa.

Aluetoimikunnan tehtävät

- Edistää SAK:laisia näkemyksiä maakunnallisessa edunvalvonnassa, ml. EU-hankkeet, yhdessä ammattiliittojen aluetoimistojen kanssa.
- Käsittelee aluekehittämistä koskevia asioita, tekee esityksiä, antaa lausuntoja ja pitää yhteyksiä maakuntien hallintoviranomaisiin sekä muihin alueen kehittämiseen vaikuttaviin tahoihin.
- Edistää SAK:laisten palkansaajien yhteiskunnallista vaikuttamista ja aktiivisuutta.

- Tukee ammatillista järjestäytymistä ja järjestöllisen toimintapohjan vahvistamista.
- Edistää tasa-arvon toteutumista ja suvaitsevaisuutta.
- Edistää ja tukee nuoriso- ja koulutiedotustoimintaa.
- Tekee tarvittaessa esitykset SAK:n edustajista viranomais- ja yhteistoimintaelimiin.
- Tukee paikallisjärjestöjen toimintaa ja edistää niiden seudullista yhteistyötä sekä antaa pyydettäessä lausunnon SAK:n keskustoimistolle paikallisjärjestöjen toiminta-alueiden määrittelyssä.
- Tekee yhteistyötä palkansaajien tavoitteita lähellä olevien organisaatioiden kanssa.
- Hoitaa muita SAK:n antamia tehtäviä.

Mikäli aluetoimikunnan varsinainen tai varajäsen jäsen eroaa tehtävästään kesken kauden, aluetoimikunnalla on oikeus nimetä hänen tilalleen uusi jäsen.

Toiminnan rahoitus

SAK:n toimipiste vastaa toiminnan rahoituksesta SAK:n toimintasuunnitelman ja talousarvion puitteissa.

Toimintaohjeen muuttaminen

Tähän toimintaohjeeseen tehtävistä muutoksista päättää SAK:n hallitus.